

GUD ELLER MAMMON? 9 e. Tref. Årg 3

Bidrag från Carl-Erik Sahlberg

{biblink} Luk 16:1-13 Evangelietexten denna söndag är inte den lättaste att predika över. Det är en förvaltare som först försöker för sin husbonde och sedan fortsätter att tömma dennes kassa genom att ange andra uppgifter för låntagarnas skuld. Förvaltaren förlorade femtio krus olja och 20 tunnor vete på grund av den här ohederlige förvaltaren. Det kan man tycka inte gjorde så mycket då han ändå var så rik och knappast märkte att det sjönk lite i kassakistan, men ändå var det ju fel gjort. Var berömmen då Jesus honom? Jesus hade ju sagt till den rike ynglingen, att denne gjorde rätt i att hålla buden och ett av buden var just "Du ska inte stjäla" (Matt. 19:19) och det var ju det förvaltaren hade gjort. Nja, vi får fråga i himlen varför Jesus berömde den ohederlige förvaltaren. När jag satts att predika över den här svåra texten, så har jag sagt ungefär så här: förvaltaren hade nu en helt omöjlig situation. Avskedad skulle han ju bli men nu återsod bara att tigga eller gräva. Och inget av detta ville han eller orkade han. Då har jag förstått Jesu beröm så, att Jesus prisade honom för att han lyckades lösa en personligt mycket svår situation genom att lösa den på det sättet. Han var på det sättet vis, klok. Jag vet emellertid inte om det är rätt förståelsen av texten. Vi får, som sagt, fråga i himlen. Däremot har jag inga svårigheter att förstå Jesu varning för penningk. Man kan inte både tjäna Mammon (Penningen) och Gud – man måste välja. Man kan inte ha ena foten på perrongen och andra foten på tåget. Jesus varnar då för att penningsskärleken kan bli en väldig snara – som det blev just för den rike ynglingen. Man kan bli ägd av det man äger. En kristen ska inte vara bunden av pengar och ha dollartecken i ögonen i allt han gör. Jesus blev därför glad när den rike och fuskige tullmannen Sackeus lovade ge bort hälften av sina ägodelar till de fattiga (Luk. 19: 8) och han berömde en fattig änka som gav allt hon hade i offerboxen i Jerusalems tempel. (Luk 21:1-4) Däremot säger inte Jesus att en kristen behöver leva fattig och att han själv var fattig. Jo, han sa: "Människosonen har ingenstans att vila sitt huvud" (Luk. 9:58) men de orden sa han kanske när han var på väg till Jerusalem för att lida och dö (Luk. 9:51) och då hade han förstås inget hem. Annars hade han det (Matt. 13:36) och han hade en kassör, Judas Iskariot, (Joh. 13:29) och det behöver man inte ha om fickorna är helt tomma. Bland dem som följde honom fanns en del rika, som nog kunde bistå – t.ex. Johanna, hustru till Herodes Antias förvaltare Kusas. (Luk. 8:3) När sen Jesus dör, så kastar de romerska vakterna lott om hans kläder (Mark. 15:24) – det gör man inte med en trasig, stinkande klädtrasa. Jag säger inte att Jesus var oerhört rik – det finns det nog inget bibelstöd för – men jag säger heller inte att han var oerhört fattig. Han behövde inte tigga om pengar – men han kunde ge 5000 människor bröd och fisk. Nej, en kristen får ha pengar och behöver pengar – frågan är vad man gör med dem. Hur var det med Paulus då? Var inte han en fattiglapp, som fick använda "apostlahästarna", det vill säga gå överallt? En stackars stackare med ständiga skoskav. Nej, för det första kom han från en familj, som var romerska medborgare och för en del kunde det kosta en del att skaffa sig detta medborgarskap. Vidare fick han studera judisk lag och rätt i Jerusalem under Gamaliel – borde väl också ha kostat en del i omkostnader för uppehälle och studier. Han blev medlem av stora rådet eller nära dess kretsar. Regeringsmedlemmar är i regel inte fattiga. Sedan blir han en kristen. Lämna den yttre statusen och välståndet – men blir han för den skull fattig? Nej, han arbetar med sina händer för att få pengar till sitt uppehälle. (Apg. 18:3) När fyra män skulle avge ett nasirlöfte, så var det Paulus som betalade för dem. (Apg. 21:24) När han kommer till Rom så hyr han en bostad (Apg. 28:30) och när han vädjar för slaven Onesimos hos Filemon, så skriver han, att "sätt upp det på min räkning. Jag, Paulus, skriver med egen hand: jag ska betala". (Filemon 19) Så Paulus var nog inte den "fattiglapp"; vi ofta gör honom till – men han gjorde med pengarna, som varje kristen ska göra med sina pengar – inte vara bunden av dem utan använda dem till att hjälpa och bistå andra. Penningen är en fruktansvärd herre, men en nyttig tjänare eller som en vän till mig säger: "Bättre dö väl bärgad än välbärgad". {/biblink}